

DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-80-158>

УДК 636.2.09:338.43(477)

ОЦІНКА СУЧАСНОГО СТАНУ І ДИНАМІКИ ВИРОБНИЦТВА ПРОДУКЦІЇ М'ЯСНОГО СКОТАРСТВА В УКРАЇНІ

ASSESSMENT OF THE CURRENT STATE AND DYNAMICS OF MEAT CATTLE PRODUCTION IN UKRAINE

Голембівський Сергій Олеговичаспірант другого року навчання,
Вінницький національний аграрний університет
ORCID: <https://orcid.org/0009-0002-8879-0838>**Golembivskyi Serhii**

Vinnytsia National Agrarian University

У статті здійснено комплексну оцінку сучасного стану та динаміки виробництва продукції м'ясного скотарства в Україні протягом 2020–2024 рр. Проаналізовано основні тенденції розвитку галузі, зокрема динаміку поголів'я великої рогатої худоби, обсяги виробництва яловичини, структурні зміни в секторі та рівень споживання м'ясної продукції в Україні та світі. Обґрунтовано необхідність модернізації галузі, впровадження сучасних технологій утримання та відгодівлі, розвитку плеємінної бази спеціалізованих м'ясних порід, покращення кормової бази та інфраструктури. Виділено чотири групи чинників, що уповільнюють розвиток м'ясного скотарства: економічні, технологічні, інфраструктурні та ринково-інституційні. Проведено SWOT-аналіз, який засвідчив наявність потенціалу для відновлення галузі за умови реалізації комплексної стратегії модернізації, логістичного розвитку та посилення державної підтримки.

Ключові слова: м'ясне скотарство, велика рогата худоба, виробництво яловичини, поголів'я ВРХ, продовольча безпека, споживання м'яса, ефективність виробництва.

Beef cattle breeding is a strategic branch of the agricultural sector that ensures food security, shapes export potential, and contributes to employment in rural areas. However, under conditions of martial law, economic instability, and structural imbalances, the industry demonstrates a steady trend of declining cattle numbers, reduced beef production volumes, and falling per capita consumption. The article provides a comprehensive assessment of the current state and dynamics of beef cattle production in Ukraine during 2020–2024, taking into account the impact of full scale military aggression, redistribution of resources, and transformation of consumer demand. The main development trends of the industry are analyzed, including the dynamics of cattle numbers, beef production volumes, structural changes in the sector, and the level of meat consumption in Ukraine and worldwide. It has been established that the industry is in a state of crisis, as evidenced by a reduction in cattle numbers by more than one-third, a 33.1% decline in beef production, and a decrease in its share of total meat production from 13.9% to 11.5%. The years 2022–2023 proved particularly critical, when military actions caused infrastructure destruction, livestock losses, and disruptions in supply chains. The necessity of modernizing the industry is substantiated, including the introduction of modern housing and feeding technologies, the development of a breeding base of specialized beef cattle breeds, and improvements in feed resources and infrastructure. Four groups of factors slowing down the development of beef cattle breeding are identified: economic, technological, infrastructural, and market-institutional. A SWOT analysis was conducted, which confirmed the potential for industry recovery provided that a comprehensive strategy of modernization, breeding renewal, logistics development, and strengthened state support is implemented. The conclusions emphasize the need to establish targeted programs for the development of beef cattle breeding as an element of Ukraine's food security and agricultural policy.

Keywords: beef cattle breeding, cattle, beef production, cattle population, food security, meat consumption, production efficiency.

Постановка проблеми. М'ясне скотарство, зокрема виробництво яловичини, є важливою галуззю агропромислового комплексу України, що забезпечує продовольчу безпеку країни, створення робочих місць у сільській

місцевості та розвиток суміжних галузей (рослинництва, переробної промисловості).

За даними Продовольча та сільськогосподарська організація ООН (ФАО), світове виробництво м'яса у 2024 році досягло рівня

373 млн т, що на 1,4% перевищило показники попередніх років. При цьому основні драйвери зростання припадають на м'ясо птиці та яловичину, особливо в розвинених країнах та країнах, що розвиваються [1]. Однак в Україні спостерігається зворотна тенденція.

Попри те, що споживання яловичини в Україні суттєво менше, ніж свинини та м'яса птиці (разом вони займають близько 85% ринку м'яса) [2], існує стійка внутрішня зацікавленість у розвитку м'ясного напрямку скотарства. Однак останні роки для галузі позначилися різким зменшенням поголів'я і падінням виробництва на фоні зростання попиту та цін на м'ясо. Значна частина тварин утримується в умовах дрібнотоварних господарств, де відсутні належні технології вирощування й відгодівлі, що призводить до низької продуктивності та погіршення якісних характеристик м'ясної продукції. У контексті воєнного стану та економічної нестабільності ця проблема набуває особливої ваги для забезпечення продовольчої безпеки країни [3]. Саме тому актуальним є аналіз сучасного стану та динаміки виробництва яловичини в Україні, виявлення головних проблем галузі та розробка рекомендацій для державної політики і підприємницької діяльності.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Вітчизняне м'ясне скотарство перебуває на етапі структурних зрушень і поступової адаптації до сучасних ринкових умов. Н.Г. Копитець та В.М. Волошин [4], а також Н.О. Кірович та Л.І. Дідур досліджували поточний стан ринку м'ясної продукції в Україні, а також виявили основні тренди його розвитку, відзначають стійку тенденцію до скорочення чисельності великої рогатої худоби внаслідок системних економічних та технологічних факторів [5]. Автори підкреслюють, що галузь характеризується нестачею племінного поголів'я спеціалізованих м'ясних порід, недостатньо розвиненою кормовою базою та застарілою інфраструктурою.

Дослідження О. Котикова, М. Бабица, О. Погорелова та С. Надвиничного [6] присвячені оцінці економічних збитків у тваринництві, прямих витрат (витрати поголів'я, руйнування інфраструктури, зниження продуктивності) та непрямих ефектів (перервані ланцюги постачання кормів, збільшення собівартості), що різко погіршили економічну привабливість м'ясного скотарства для багатьох господарств. У дослідженні О.А. Глушкова висвітлено проблеми та перспективи розвитку всього тваринництва в Україні, серед

яких – диспропорції у розвитку підгалузей: нарощування птахівництва при одночасному скороченні виробництва яловичини та баранини [7]. Аналіз вказаних праць свідчить про відсутність наукових досліджень присвячених виробництву яловичини, проте зазначені автори надають важливий контекст – наприклад, зростання споживчого попиту на м'ясо за одночасного скорочення поголів'я ВРХ призводить до «розриву між виробництвом та внутрішніми потребами», що обумовлює зростання цін і зниження споживання на душу населення. Окрім академічних публікацій, є аналітичні звіти і ринкові огляди (наприклад, Pro-Consulting – InVenture) за 2021–2024 рр., які детально описують тенденції ринку яловичини, включаючи динаміку поголів'я, цін та зовнішньоекономічної торгівлі [8]. Загалом, література останніх років узагальнює, що галузь має значний потенціал, але її розвиток стримується комплексом технологічних, фінансових і ринкових обмежень.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Незважаючи на наявність значної кількості наукових праць, присвячених дослідженню розвитку тваринництва, зокрема, виробництва продукції м'ясного скотарства в Україні, комплексне вивчення цього сегмента в Україні все ще залишається фрагментарним.

У цьому контексті актуальним завданням дослідження є усунення прогалин шляхом проведення комплексної оцінки сучасного стану м'ясного скотарства, аналізу його динаміки в останні роки, виявлення впливових чинників трансформації, а також вдосконалення підходів до оцінки ефективності та конкурентоспроможності галузі.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Метою статті є комплексна оцінка сучасного стану та динаміки виробництва продукції м'ясного скотарства в Україні з урахуванням впливу багатфакторних викликів, що виникли в умовах воєнного стану.

Виклад основного матеріалу дослідження. М'ясне скотарство є стратегічною галуззю аграрного сектору економіки України, яка забезпечує продовольчу безпеку, формує експортний потенціал та створює робочі місця для населення у сільській місцевості. Незважаючи на це, упродовж останніх десятиліть галузь перебуває у кризовому стані, про що свідчить значне скорочення поголів'я ВРХ, низька рентабельність виробництва, низький рівень інвестиційної підтримки та недостатність сучасних технологій для розвитку

м'ясного скотарства. Особливої актуальності проблема набуває в умовах воєнного стану, порушення логістичних ланцюгів, значного руйнування інфраструктури, зменшення площ пасовищ через замінування та зростаючих ризиків для забезпечення продовольчої безпеки.

Протягом останніх десятиліть галузь м'ясного скотарства в Україні переживає глибоку системну кризу. Спостерігається стійка тенденція до скорочення поголів'я великої рогатої худоби, зменшення обсягів виробництва яловичини, погіршення якісних характеристик продукції та зниження рівня споживання м'яса на душу населення

Поголів'я ВРХ є базовим показником, що визначає виробничий потенціал галузі м'ясного скотарства. Упродовж тривалого періоду спостерігається стійка тенденція до скорочення поголів'я ВРХ в Україні як у сільськогосподарських підприємствах, так і в господарствах населення (табл. 1).

Дані, наведені у табл. 1 свідчать, що поголів'я ВРХ в Україні скоротилося з 3092,0 тис. голів у 2020 р. до 2001,6 тис. голів у 2025 р., тобто на 1090,4 тис. голів або на 35,3%. Найбільші темпи скорочення спостерігалися у 2022 р. (-8%) та 2023 р. (-12,7%).

Чисельність корів зменшилася з 1788,5 тис. голів у 2020 р. до 1154,7 тис. голів у 2025 р., тобто на 633,8 тис. голів або на 35,4%. Частка корів у загальному поголів'ї ВРХ залишається стабільною на рівні 57–59%, що свідчить про переважно молочно-м'ясний напрям продуктивності худоби.

Структурний аналіз поголів'я ВРХ за формами господарювання (рис. 1) свідчить, що станом на 01.01.2025 р. близько 46,6% ВРХ утримуються на підприємствах, а 53,4% – гос-

подарствами населення. Водночас, частка корів на підприємствах становить близько 32-35%, тоді як у домогосподарствах – понад 65% [9].

Таким чином, станом на 01.01.2025 р. у промисловому секторі утримувалося 932 тис. голів, що на 12,2 тис. голів більше, ніж у попередньому 2024 р. Водночас спостерігається значне скорочення поголів'я ВРХ, що утримується господарствами населення. Якщо порівняти, у січні 2025 р. вказаний показник становив 1069,6 тис. голів, тоді як у аналогічному періоді 2024 р. налічувалося 1236,4 тис. голів (-166,8 тис. голів). Водночас темпи скорочення поголів'я ВРХ у господарствах населення значно вищі порівняно з сільськогосподарськими підприємствами. За 2024 рік поголів'я в господарствах населення зменшилося на 8,7%, тоді як у підприємствах спостерігалось зростання поголів'я ВРХ на понад 1% [9].

Значна кількість сільськогосподарських тварин утримували у регіонах України, які після повномасштабного вторгнення росії в Україну стали зонами бойових дій чи опинилися в окупації. За останніми оцінками, у 2024 році в зонах бойових дій та окупації сконцентровано приблизно 40-43% загального поголів'я ВРХ промислового сектора країни.

Протягом останніх 15 років Україна стала свідком скорочення виробництва яловичини на понад 50% – з 417 тис. т у 2014 р. до 231 тис. т у 2024 р. Цей спад ще більш контрастує на фоні глобального зростання ринку м'яса та розширення експортних можливостей для країн, які можуть забезпечити стабільні поставки якісної продукції [10]. Аналіз офіційних статистичних даних показує стійку негативну тенденцію щодо обсягів виробни-

Таблиця 1

Динаміка поголів'я ВРХ в Україні протягом 2020-2025 рр.

Роки	Поголів'я ВРХ, тис. голів	Зміна до попереднього року, тис. голів	%	У т.ч. корови, тис. голів	Частка корів у загальному поголів'ї, %
01.01.2020	3092,0	-240,9	-7,2	1788,5	57,8
01.01.2021	2874,0	-218,0	-7,1	1673,0	58,2
01.01.2022	2644,0	-230,0	-8,0	1544,0	58,4
01.01.2023	2307,1	-336,9	-12,7	1352,8	58,6
01.01.2024	2156,2	-150,9	-6,5	1262,9	58,6
01.01.2025	2001,6	-154,6	-7,2	1154,7	57,7
2024 до 2020, +/-	-1090,4	x	35,3	-633,8	-0,1 в.п.

Джерело: сформовано автором на основі Асоціації виробників молока [8]

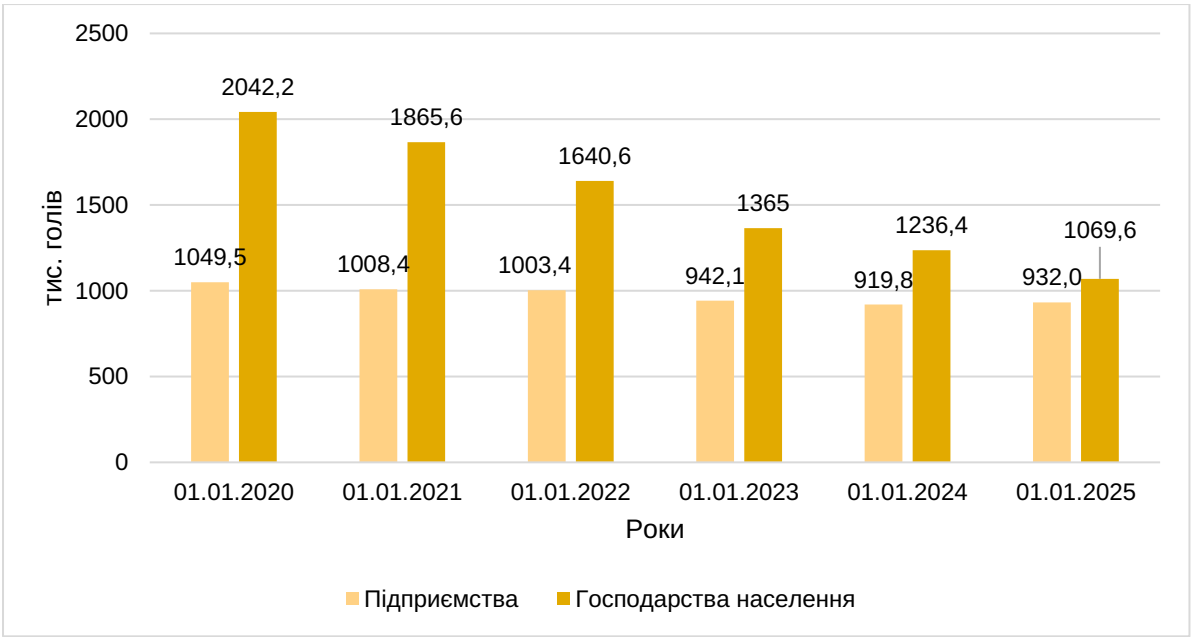

Рис. 1. Поголів'я ВРХ за формами господарювання
Джерело: сформовано авторами на основі [9]

цтва яловичини та телятини в Україні протягом 2020-2024 рр. (табл. 2).
За період 2020–2024 рр. загалом виробництво м'яса в Україні зменшилося на 4,47%, зокрема на понад третину (33,1%) скоротилося виробництво яловичини, з 345,4 тис. т до 231,0 тис. т. Особливо критичним був період 2021–2022 рр., коли виробництво впало на 13,6%. На цей період припадає початок повномасштабної військової агресії РФ (лютий 2022 р.), що мала катастрофічні наслідки для аграрного сектору.

М'ясо в Україні виробляється трьома основними способами: вирощування птиці (м'ясо птиці), розведення свиней (свинина) та скотарства (яловичина та телятина). Частка яловичини та телятини у структурі всього м'яса скоротилася з 11,79% (2020 р.) до 5,53% (2024 р.), що свідчить про стійке зміщення виробництва на користь м'яса птиці та свинини (табл. 3), які мають кращі економічні показники та менші енергетичні витрати на виробництво. Основними причинами стали скорочення поголів'я великої рогатої худоби,

Динаміка виробництва яловичини та телятини в Україні, 2020–2024 рр. Таблиця 2

Показник	Роки					Відхилення 2024/2020, %	Середньорічний темп приросту, %
	2020	2021	2022	2023	2024		
Виробництво м'яса, млн. т	2,46	2,54	2,32	2,24	2,35	4,47	-0,9
Виробництво яловичини та телятини, тис. т	345,4	310,5	268,4	253,2	231,0	33,1	-8,9
Частка в загальному виробництві м'яса, %	13,9	12,7	12,2	11,8	11,5	-2,4	-2,1
Реалізовано худоби на забій, тис. т живої маси	586,5	526,8	455,1	428,6	392,4	-33,1	-9,0
Середня жива маса 1 голови на забій, кг	386	380	377	375	373	-3,4	-0,9

Джерело: розраховано автором за даними Міністерства економіки довідля та сільського господарства України [10]

зростання собівартості утримання, енергетичні й кормові витрати та загальна економічна нестабільність.

У структурі раціонального балансу споживання м'яса (з урахуванням рекомендацій ВООЗ, ФАО та практики країн Європи), яловичина оптимально повинна становити близько 15–25% від загального обсягу споживаного м'яса. Такий показник забезпечує різноманітність джерел білка, відповідає гігієнічним та дієтологічним нормам, а також підтримує екологічну і економічну сталість виробництва.

М'ясо свіже входить до споживчого кошика українців. Так, Постановою Кабінету Міністрів України «Про затвердження наборів продуктів харчування, наборів непродовольчих товарів та наборів послуг для основних соціальних і демографічних груп населення» встановлено мінімальну норму споживання м'яса на одну працездатну особу на рік – 53 кг, зокрема, яловичини – 16 кг [11].

Україна стабільно демонструє найнижчий рівень споживання яловичини – лише 3,7 кг/особу у 2023-2024 рр. Це приблизно у 2,5 рази менше, ніж світовий середній показник. Середньосвітове споживання яловичини складає 5,9-6,0 кг/особу, тоді як у країнах ЄС цей показник становить 9,2 кг/особу, що свідчить про високу купівельну спроможність. Україна споживає менше яловичини навіть порівняно з країнами, що розвиваються (4,3 кг на особу), що свідчить про низьку купівельну спроможність населення та недостатній рівень продовольчої безпеки [12]. Обсяги виробництва яловичини в Україні становлять менше 0,4% від глобального виробництва. Подальше падіння галузі виробництва яловичини в Україні може спричинити залежність

від імпорту, що в умовах військової агресії та логістичних викликів поставить під ризик продовольчу стабільність.

Важливим показником розвитку м'ясного скотарства є питома вага спеціалізованих м'ясних порід у структурі ВРХ. За даними на 2024–2025 рр., у структурі всього поголів'я ВРХ України м'ясні породи займають лише близько 4–5% (приблизно 47–50 тис. голів). Наприклад, у США поголів'я м'ясних порід становить близько 50 млн голів, що складає понад 80% від загального поголів'я ВРХ, призначеної саме для м'яса.

Така низька спеціалізація означає, що яловичина в Україні отримується переважно від забою молочних корів на кінці їх продуктивного життя; молодняку молочних порід та молочно-м'ясних порід; розплідних бугаїв та нетелей. Як наслідок, це призводить до низької якості яловичини та зменшує економічну ефективність, адже виробники не можуть оптимізувати витрати та вихід м'яса.

Аналіз цінової динаміки на ринку яловичини засвідчує тенденцію до зростання вартості продукції як на внутрішньому, так і на міжнародному ринках. У 2024 році ціна на українську яловичину зросла на 7,4%, досягнувши 4 547 дол США / т за тонну. Це вказує на поступове зближення із середньосвітовими цінами (4 973 дол США / т), проте українська продукція все ще залишається дешевшою.

Аналіз сучасного стану і динаміки виробництва продукції м'ясного скотарства в Україні, можемо виокремити основні чинники, що сповільнюють розвиток галузі, зокрема, виділивши чотири їх групи: економічні, технологічні, інфраструктурні та ринково-інституційні (табл. 4).

Таблиця 3

Динаміка виробництва м'яса в Україні за видами, 2020-2024 рр.

Показники	Роки					Відхилення, %
	2020	2021	2022	2023	2024	
Усього, млн т	2,46	2,54	2,32	2,24	2,35	-4,47
М'ясо птиці, млн т	1,5	1,6	1,4	1,44	1,52	1,33
Частка у загальному обсязі, %	60,98	62,99	60,34	64,29	64,68	х
Свинина, млн т	0,72	0,74	0,7	0,68	0,7	-2,78
Частка у загальному обсязі, %	29,27	29,13	30,17	30,36	29,79	х
Яловичини, млн т	0,29	0,3	0,17	0,12	0,13	-55,17
Частка у загальному обсязі, %	11,79	11,81	7,33	5,36	5,53	х
Інші види, млн т	0,05	0,05	0,05	0,05	0,06	20
Частка у загальному обсязі, %	2,03	1,97	2,16	2,23	2,55	х

Джерело: розраховано автором за даними Державної служби статистики України [9]

Таблиця 4

Чинники, що уповільнюють розвиток м'ясного скотарства в Україні

Група	Чинник	Обґрунтування
Економічні	Низька рентабельність виробництва	Висока собівартість утримання однієї голови ВРХ (корми – 40-50%; енергоресурси – 15-20%; оплата праці – 10-15%; амортизація – 5-10; ветеринарне обслуговування – 3-5%). Коливання цін на корми та енергоносії безпосередньо впливають на рентабельність. У період 2021–2024 рр. ціни на зерно та електроенергію, а потім і газ, різко зросли, що призвело до збільшення собівартості на 30–40%.
	Відсутність системої державної підтримки	До 2025 року держава не мала комплексної програми підтримки галузі м'ясного скотарства. У серпні 2025 р. Уряд затвердив нові механізми підтримки галузі (часткове відшкодування вартості племінних тварин (до 80%, максимум 50 400 грн за голову); компенсація витрат на будівництво/реконструкцію ферм (до 25% вартості)). Проте ці заходи є недостатніми для масштабного відновлення галузі.
Технологічні фактори	Застарілі технології виробництва	Більшість українських господарств, особливо дрібних, використовують традиційні, малоінтенсивні технології. Світові сучасні м'ясні ферми в розвинених країнах використовують: автоматизовані системи управління (АСУ) для моніторингу здоров'я тварин; роботичне обладнання для подачі кормів; датчики активності для ранньої діагностики захворювань; геній-системи для оптимізації годівлі тощо.
	Низький рівень селекції та генетики	Питома вага спеціалізованих м'ясних порід складає лише 4–5% від загального поголів'я. Більшість худоби є молочною або молочно-м'ясною, що не оптимально для виробництва якісної яловичини.
Інфраструктурні фактори	Недостатня розвиненість логістики та зберігання	В Україні спостерігається критичний брак холодильних складів для зберігання м'яса; м'ясопереробних підприємств з сучасним обладнанням; логістичних мереж для доставки продукції на внутрішній та зовнішній ринки; сертифікаційних центрів для контролю якості.
	Знищення інфраструктури під час військових дій	За період 2022–2024 рр. вийшли з ладу або були знищені великі тваринницькі комплекси; енергетична інфраструктура; дорожня мережа, що утруднює перевезення худоби та м'яса.
Ринкові та інституційні фактори	Низький внутрішній попит	Споживання яловичини на душу населення в Україні становить лише 3,7 кг на рік, що значно менше за середньосвітові і європейські показники. Основними причинами цього є: низька купівельна спроможність населення; висока ціна яловичини порівняно з м'ясом птиці; культурні переваги (більше споживаються свинина та птиця); негативний вплив інфляції на поведінку споживачів.
	Складність виходу на міжнародні ринки	Європейський і північноамериканський ринки вимагають: дотримання строгих стандартів ЄС щодо якості та безпеки; проведення сертифікаційних перевірок; дорогівартісних логістичних операцій для охолодженого транспорту; тривалої ліцензованої угоди з імпортерами.

Джерело: сформовано автором

Незважаючи на наявність численних проблем, галузь м'ясного скотарства України має значний потенціал для відродження та розвитку. У табл. 5 здійснено SWOT-аналіз (виокремлено сильні та слабкі сторони, а також можливості і загрози) м'ясного скотарства в Україні.

Таким чином, SWOT-аналіз галузі м'ясного скотарства України засвідчує, що попри наявність природних ресурсів та сприятливих кліматичних умов, галузь стикається з системними внутрішніми проблемами. Серед слабких сторін домінують низька рентабельність виробництва, технологічна відсталість, недостатня інфраструктура та дефіцит спеціалізованих м'ясних порід. Ці чинники обмежують ефективність виробництва, знижують якість продукції та стримують інвестиційну активність. Водночас, зовнішні загрози – економічна нестабільність, зростання імпорту, скорочення поголів'я та дефіцит кваліфікованих кадрів – посилюють ризики для продовольчої безпеки країни.

Разом із тим, SWOT-матриця демонструє наявність реальних можливостей для відновлення і розвитку галузі. Державна підтримка, розвиток кооперації, органічного виробництва та експортного потенціалу можуть стати каталізаторами позитивних трансформацій м'ясного скотарства. За умови реалізації комплексної стратегії – модернізації технологій, розширення племінної бази, інституційного супроводу та кадрового онов-

лення – м'ясне скотарство здатне перетворитися на конкурентоспроможну галузь, що забезпечуватиме стабільне виробництво якісної яловичини для внутрішнього ринку та експорту.

Висновки. Отже, м'ясне скотарство в Україні перебуває у стані глибокої трансформації, зумовленої системними економічними, структурними, технологічними та соціальними викликами. Протягом 2020–2024 рр. спостерігається стійка тенденція до скорочення поголів'я ВРХ, зниження обсягів виробництва яловичини, зростання цін та зниження споживання на душу населення. Вважаємо, що основними причинами цього є відсутність ефективної державної політики підтримки м'ясного напрямку скотарства; недостатня племінна база, слабкий розвиток кормової інфраструктури, зношеність виробничих потужностей; вплив воєнних дій, руйнування логістичних ланцюгів, втрати поголів'я, зростання витрат на виробництво; зміна споживчих переваг, зниження купівельної спроможності населення, зростання імпортозалежності.

Водночас галузь має значний потенціал для відновлення та розвитку за умови впровадження комплексної державної політики, модернізації технологій, оновлення племінної бази, розвитку кооперації, залучення інвестицій, екологізації виробництва та розширення експортних можливостей. Особливого значення набуває регіональна адаптація м'ясного скотарства, розвиток агропромисло-

Таблиця 5

SWOT-аналіз галузі м'ясного скотарства України

Сильні сторони (S)	Слабкі сторони (W)
- значні площі сільськогосподарських угідь та пасовищ; - наявність вітчизняних м'ясних порід (українська м'ясна, волинська м'ясна); - кліматичні умови, сприятливі для вирощування ВРХ; - традиції тваринництва та наявність досвідчених фахівців; - зростаючий попит на органічну продукцію.	- низька рентабельність виробництва; - недостатня кількість племінного поголів'я м'ясних порід; - зношена інфраструктура; - слабка кормова база; - низька продуктивність порівняно зі світовими показниками.
Можливості (O)	Загрози (T)
- доступ до ринків ЄС в рамках євроінтеграції; - зростання світових цін на яловичину; - розвиток органічного виробництва; - державна підтримка в рамках програм відбудови; - залучення міжнародних інвестицій; - впровадження сучасних технологій.	- продовження військових дій; - подальше скорочення поголів'я; - зростання виробничих витрат; - низька купівельна спроможність населення; - конкуренція з боку імпортової продукції; - кліматичні зміни.

Джерело: сформовано автором

вих кластерів, впровадження цифрових технологій, підвищення стандартів якості та безпеки продукції.

Перспективи розвитку галузі м'ясного скотарства пов'язані з переходом до середньо-

строкового та довгострокового планування, інтеграцією у світовий ринок, розвитком органічного виробництва, підвищенням конкурентоспроможності української яловичини на внутрішньому та зовнішньому ринках.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Food and Agriculture Organization. URL: <https://www.fao.org/home/en> (дата звернення: 18.10.2025).
2. Аналіз ринку яловичини в Україні. 2024 рік. URL: <https://pro-consulting.ua/ua/issledovanie-rynka/analiz-rynka-govyadiny-v-ukraine-2024-god> (дата звернення: 18.10.2025).
3. Ukraine: FAO surveys impact of war on agricultural enterprises. URL: <https://www.fao.org/countryprofiles/news-archive/detail-news/en/c/1742727#:~:text=Key%20findings> (дата звернення: 18.10.2025).
4. Копитець Н.Г., Волошин В.М. Сучасний стан та тенденції ринку м'яса. *Економіка АПК*. 2020. № 6. С. 59–67. DOI: <https://doi.org/10.32317/2221-1055.202006059>
5. Кірович Н.О., Дідур Л.І. Сучасний стан галузі м'ясного скотарства в Україні. *Таврійський науковий вісник*. 2025. № 143. Ч. 1. С. 241–247. DOI: <https://doi.org/10.32782/2226-0099.2025.143.1.29>
6. Kotykova, O., Babych, M., Pohorielova, O., Nadvynychnyy, S. Live stock production losses in Ukraine: economic damages caused by the war. *Agricultural and Resource Economics: International Scientific E-Journal*. 2024. № 10 (4). С. 74–100. DOI: <https://doi.org/10.51599/are.2024.10.04.04>
7. Глушкова О.А. Сучасний стан, виклики та перспективи розвитку тваринництва в Україні в контексті забезпечення продовольчої безпеки. *Проблеми економіки*. 2025. № 1 (63). С. 51–56. DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-0712-2025-1-51-56>
8. Аналіз ринку яловичини в Україні. 2024 рік. Pro-Consulting. 2024. URL: <https://pro-consulting.ua/ua/> (дата звернення: 18.10.2025).
9. Асоціація виробників молока (АВМ). URL: <https://avm-ua.org/uk> (дата звернення: 18.10.2025).
10. Офіційний вебсайт Державної служби статистики України. URL: <https://stat.gov.ua/uk> (дата звернення: 18.10.2025).
11. Міністерство економіки довкілля та сільського господарства України. URL: <https://me.gov.ua/?lang=uk-UA> (дата звернення: 18.10.2025).
12. Про затвердження наборів продуктів харчування, наборів непродовольчих товарів та наборів послуг для основних соціальних і демографічних груп населення: Постанова Кабінету Міністрів України від 11.10.2016 р. № 780. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/780-2016-%D0%BF> (дата звернення: 18.10.2025).
13. Ринок яловичини в Україні: як змінюється виробництво і споживання. 2025. URL: <https://www.bdo.ua/uk-ua/insights-2/information-materials/2025/beef-market-in-ukraine-trends-in-production-and-consumption> (дата звернення: 18.10.2025).

REFERENCES:

1. Food and Agriculture Organization. (2025). Food and Agriculture Organization. Available at: <https://www.fao.org/home/en> (accessed October 18, 2025).
2. Pro-Consulting. (2024). Analiz rynku ialovychyny v Ukraini [Analysis of the beef market in Ukraine]. Available at: <https://pro-consulting.ua/ua/issledovanie-rynka/analiz-rynka-govyadiny-v-ukraine-2024-god> (accessed October 18, 2025) (in Ukrainian).
3. Food and Agriculture Organization. (2025). Ukraine: FAO surveys impact of war on agricultural enterprises. Available at: <https://www.fao.org/countryprofiles/news-archive/detail-news/en/c/1742727#:~:text=Key%20findings> (accessed October 18, 2025).
4. Kopytets, N. H., & Voloshyn, V. M. (2020). Suchasnyi stan ta tendentsii rynku miasa [Current state and trends of the meat market]. *Ekonomika APK – Economy of Agro-Industrial Complex*, no. 6, pp. 59–67. DOI: <https://doi.org/10.32317/2221-1055.202006059> (in Ukrainian).
5. Kirovych, N. O., & Didur, L. I. (2025). Suchasnyi stan haluzi miasnoho skotarstva v Ukraini [Current state of the beef cattle industry in Ukraine]. *Tavriiskyi naukovyi visnyk – Tavriya Scientific Bulletin*, no. 143, part 1, pp. 241–247. DOI: <https://doi.org/10.32782/2226-0099.2025.143.1.29> (in Ukrainian).
6. Kotykova, O., Babych, M., Pohorielova, O., & Nadvynychnyy, S. (2024). Livestock production losses in Ukraine: Economic damages caused by the war. *Agricultural and Resource Economics: International Scientific E-Journal*, vol. 10, no. 4, pp. 74–100. DOI: <https://doi.org/10.51599/are.2024.10.04.04> (in English).

7. Hlushkova, O. A. (2025). Suchasnyi stan, vyklyky ta perspektyvy rozvytku tvarynnytstva v Ukraini v konteksti zabezpechennia prodovolchoi bezpeky [Current state, challenges and prospects of livestock development in Ukraine in the context of food security]. *Problemy ekonomiky – Problems of Economy*, vol. 1 (63), pp. 51–56. DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-0712-2025-1-51-56> (in Ukrainian).
8. Asotsiatsiia vyrobnykiv moloka (AVM). (2025). Association of Milk Producers. Available at: <https://avm-ua.org/uk> (accessed October 18, 2025) (in Ukrainian).
9. Derzhavna sluzhba statystyky Ukrainy. (2025). Ofitsiinyi vebсайт Derzhavnoi sluzhby statystyky Ukrainy [Official website of the State Statistics Service of Ukraine]. Available at: <https://stat.gov.ua/uk> (accessed October 18, 2025) (in Ukrainian).
10. Ministerstvo ekonomiky dokillia ta silskoho hospodarstva Ukrainy. (2025). Ministerstvo ekonomiky dokillia ta silskoho hospodarstva Ukrainy [Ministry of Economy, Environment and Agriculture of Ukraine]. Available at: <https://me.gov.ua/?lang=uk-UA> (accessed October 18, 2025) (in Ukrainian).
11. Pro zatverdzhennia naboriv produktiv kharchuvannia, naboriv neprodovolchychk tovariv ta naboriv posluh dlia osnovnykh sotsialnykh i demografichnykh hrup naselennia: Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy № 780 [On approval of food sets, non-food sets and service sets for main social and demographic groups of the population: Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine № 780]. (2016, October 11). Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/780-2016-%D0%BF> (accessed October 18, 2025) (in Ukrainian).
12. BDO Ukraine. (2025). Rynok ialovychyny v Ukraini: yak zminiuietsia vyrobnytstvo i spozhyvannia [Beef market in Ukraine: How production and consumption are changing]. Available at: <https://www.bdo.ua/uk-ua/insights-2/information-materials/2025/beef-market-in-ukraine-trends-in-production-and-consumption> (accessed October 18, 2025) (in Ukrainian).